

MTÜ International Supervision and Coaching Institute

Täiskasvanute koolitusasutus

ÕPPEKAVA	Individuaalse superviisori-coachi väljaõpe
ÕPPEKAVA RÜHM	Superviisori-coachi väljaõpe spetsialiseerumisega psühhosotsiaalses valdkonnas
HARIDUSE LIIK	Tööalane täiendkoolitus
EESMÄRK	<p>Väljaõppe eesmärk on ette valmistada individuaalseid superviisoreid-coache, spetsialiseerumisega psühhosotsiaalsele valdkonnale, tehes seda professionaalselt kõrgel tasemel ning eetilisi põhimõtteid järgides.</p> <p>Väljaõpe annab osalejatele teadmised supervisioonist ja coachingust, superviisori kutsest ning oskused töötada superviisorina ning läbi viia coachingut.</p> <p>Õppekava eesmärk on anda ANSE (Association of National Organisations for Supervision in Europe; www.anse.eu) standardile vastavat haridust. Õppekava on seotud superviisorite kompetentsiraamistikuga (<i>A European Competence Framework of Supervision and Coaching</i>, March 2015).</p>
KOOLITUSE KESTUS	1 aasta, 6 sessiooni
ÕPINGUTE ALUSTAMISE TINGIMUSED	<ol style="list-style-type: none"> Sotsiaal- ja tervishoiualane kõrgharidus, mis on seotud psühhosotsiaalse valdkonnaga (nt sotsiaaltöö, tervishoid, psühholoogia, personalitöö, sisejulgeolek, jm). Minimaalselt 4 aastane järjepidev töökogemus peale kõrghariduse omandamist ning töökogemus järgmistes valdkondades: sotsiaalhoolekanne, lastekaitse, tervishoid, noorsootöö, kriminaalhooldus, ohvriabi, psühholoogia, psühhoteraapia, eripedagoogika, tugiharidus, õiguskaitseüsteem (vanglad, kohtud), pagulasabi, töötervishoid ja teised psühhosotsiaalselt haavatavate kliendigruppidega töötajad. Erialastel täiendkoolitustel ja grupiprotsessides osalemine (min 120 akadeemilist tundi). Arvesse võetakse erinevaid kursusi ja/või pikema kestusega enesearenguprogramme, mis annavad teadmisi inimesest, suhtlemisest, õpetamisest, gruppidest, organisatsioonidest, juhtimisest, jms. Superviisori poolt tõendatud varasem supervisiooni ja/või <i>coaching'u</i> kogemus (erinevad vormid) – miinimum 30 akadeemilist tundi. Isiksuslikud eeldused: baasilised eneseregulatsiooni, suhtlemise ja reflekteerimise oskused ning inimestega töötamise põhiliste eetiliste printsiipide arvestamine.
VASTUVÕTU PROTSEDUUR	<ol style="list-style-type: none"> Dokumentide esitamine e-posti teel Grupiintervjuu positiivne läbimine
ÕPPEKEEL	Eesti keel. Välisõppejõude mõistmiseks ja kirjanduse lugemiseks vajalik algtase inglise keeles.
ÕPPEKAVA MAHT	<p>Õppekava sisu on kooskõlas ANSE standardiga ja tugineb Euroopa supervisiooni ja <i>coaching'u</i> pädevusraamistikule.</p> <p>Väljaõpe kestab 1 aasta. Väljaõppe üldmaht on 272 akadeemilist tundi, mis jaguneb järgmiselt:</p> <ul style="list-style-type: none"> 162 kontakttundi 10 tundi individuaalset õppesupervisiooni

	<ul style="list-style-type: none"> • 40 tundi praktikat • 60 tundi iseseisev töö kaasõppijate grupis ja individuaalselt
--	---

ÕPPEKAVA SISU	
ÕPPEPROTSESSI ISELOOMUSTUS	<p><u>Väljaõppe baaslähenedmine</u> Väljaõppe esimeses pooles keskendutakse peamiselt individuaaltööle. Teises pooles peamiselt tööle grupi, tiimi ja organisatsiooniga. Superviisori identiteedi kujunemine ning teadlik eneseareng läbib kogu õpet.</p> <p>Omandatud põhikompetentsid on seotud arendusprotsessis kasutatavate üldiste meetoditega, eneserefleksiooni ja eetiliste hoiakutega ning spetsiifiliste teadmistega töötamiseks psühhosotsiaalses valdkonnas.</p> <p><u>Metoodiline lähenemine</u> Õppe ülesehituses läbivalt kasutatavate ning ühtlasi õpetatavate meetodite valik tuleneb lähenemistest ja mõtteviisidest, mis pärit olulistest psühhoterapia ning täiskasvanu õppimise suundadest. Õpe toetub peamiselt süsteemse superviisiooni raamistikule ning kompetentsimudelina kasutatakse ANSE loodud superviisori kompetentsusraamistikku.</p> <p><u>Õppeprotsessi rütm ja tegevused</u> Sessioonid: Õppetöö toimub 3-päevaste õppesessioonidena, kokku 6 sessiooni. 3-päevased sessioonid sisaldavad nii aktiivõpet kui grupiõppesuperviisiooni väikegruppides. Õppesessioonide vahepealsel ajal teevad õppijad iseseisvat superviisiooni praktikat, tööd kaaslaste grupis või töötavad kirjanduse ning portfoolioga. Lõpetamiseks tuleb esitada kirjalik lõputöö (portfoolio) ning praktiline töö, milles avalduvad väljaõppes omandatud kompetentsid.</p> <p>Õpingukaaslaste grupid: Sessioonide vahelisel ajal toimub osa õppetööd õpingukaaslastest moodustatud väikestes projektigruppides.</p> <p>Õppesuperviisor: Õppija valib endale õppesuperviisori. Õppesuperviisiooni ülesanne on valmistada ette praktikat, reflekteerida tehtud praktikatöid ning toetada õppija isiksuslikku kasvu.</p> <p>Praktika: Õppija leiab endale võimaluse järjepidevalt sessioonide vahelisel ajal praktiseerida. (Individuaalse superviisiooni praktika; vaatluspraktika).</p> <p>Teemade käsitlemise järjekord võib muutuda tulenevalt reaalsest grupiprotsessist, külalisõppejõudude ajagraafikust või teistest olulistest mõjutajatest. Õppesessioone viivad läbi kolm põhiõppejõudu ning teised koolitajad ISCI-st, Eestist või välismaalt.</p>
1. Sessioon	<p>Superviisiooni ja coachingu ajalugu, käsitlused ja kontekst. Õppetöö korraldus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ülevaade õppetöö korraldusest. • Superviisiooni ajalugu, funktsioonid, vormid. • Superviisiooni- ja coachinguprotsessi ja sessiooni ülesehitus.

	<ul style="list-style-type: none"> • Coachingu käsitlused ja vormid. • Konteksti tähendus supervisioonis. Abistavate elukutsete diskursus ja supervisiooni kontekst psühhosotsiaalses valdkonnas. • Mõisted: supervisioon, mentorlus, <i>coaching</i>, nõustamine, konsultatsioon, teraapia jt. • Lepingu tähendus supervisioonis ja kokkulepete sõlmimine.
2. Sessioon	Supervisiooni vaimne raamistik, professionaalne hoiak, eetika ja kompetentsid. <ul style="list-style-type: none"> • Eetika, väärtused ja konfidentsiaalsus supervisioonis. • Teadlikkus ja kohalolek, töö oma sisemise mitmekesisusega, et aktsepteerida välist mitmekesisust. • Superviisori identiteet, professionaalne hoiak ja kompetentsid (ANSE). • Supervisiooni olustiku"ruumi" ja supervisioonisuhete loomine.
3. Sessioon	Õppimine ja professionaalne areng supervisioonis ja coachingus <ul style="list-style-type: none"> • Täiskasvanu õppimise käsitlus ja selle seos supervisiooni ja coachinguga. • Sotsiaalne konstruktivism. Sotsiaalse õppimise teooria. Keele ja kultuuri mõju. • Reflektiivne praktika, refleksiooniprotsess ja - mudelid. • Metatasandi mõiste supervisioonis.
4. Sessioon	Süsteemne ja lahenduskeskne lähenemine supervisioonis ja coachingus <ul style="list-style-type: none"> • Süsteemse lähenemise teoreetilis-filosoofilised alused. • Süsteemse lähenemise meetodid ja tehnikad. • Lahenduskeskne lähenemine, meetodid ja tehnikad • Väärtustav lähenemine, meetodid ja tehnikad. • Narratiivne lähenemine, meetodid ja tehnikad.
5. Sessioon	Individuaalne supervisioon ja coaching <ul style="list-style-type: none"> • Individuaalse supervisiooni ja coachingu protsess ja sessiooni ülesehitus. • Lepingu/kokkulepe sõlmimine, vastutus, kliendi eesmärgid ja vajadused. • Individuaalse nõustamise oskused, nõustamissuhe ja dialoog, enese ja kliendi häälestamine. • Coachingu lähenemised ja meetodid.
6. Sessioon	Individuaalne supervisioon psühhosotsiaalses valdkonnas <ul style="list-style-type: none"> • Juhtumi individuaalne supervisioon. • Emotsionaalsete juhtumite ja kriisijärgne supervisioon. • Paralleelprotsess. Ülekandemehhanismid. Psühholoogilised kaitsed. • Määramatus ja ambivalentsus supervisioonis.

<p>ÕPPEMEETODID</p>	<p>Väljaõpe on tervikprotsess, kus teooria on integreeritud kogemusõppesse, mille käigus õppijad arendavad oskusi individuaalse, grupi ja organisatsiooni supervisiooni läbiviimiseks. Väljaõpe lähtub täiskasvanute õppe põhimõtetest, mille kohaselt õppija on aktiivne subjekt, kes vastutab oma arengu eest. Õppimine toimub praktiseerides (harjutamine paarides, kolmikutes ja väiksemates gruppides) ning kogetud ja õpitut reflekteerides (isikliku arengu kirjalik ja suuline reflekteerimine ning protokollimine). Kogemusõpe vaheldub loengute, diskussioonide ja juhtumianalüüsidega.</p> <p>Rühmaprotsessis osalemine ja selle reflekteerimine on keskne osa kogu väljaõppe tervikus.</p> <p>Õppimine õppesessioonide ajal ja supervisiooni praktiseerimine sessioonide vahepeal (ka praktika alustamine) on toetatud individuaalse ja grupiõppesupervisiooniga.</p> <p>Oluline osa väljaõppest on saadud teadmiste ja oskuste järjepidev rakendamine praktikasse: oma isikliku supervisiooni praktika alustamine ja sellele supervisiooni saamine õppesuperviisorilt; kaasõppijate grupis nii teooria kui praktiliste juhtumite läbitöötamine, pidev eneserefleksioon nii õppegrupis kui ka väljaspool seda.</p>
<p>NÕUDED KOOLITAJATELE</p>	<p>Kõrgharidus vähemalt magistriõppe tasemel (MA). Läbinud ESCÜ kvaliteedigrupi. Vastutavatel õppejõududel on nõutav ESCÜ kvaliteedistandardi alusel superviisori 8.tase (vt. http://supervisioon.ee/uhingust/escu-superviisorate-kvaliteedisusteem/), sisaldab mh. lõpetatud supervisiooni/coachingu väljaõpet; pidevat praktiseerimist superviisori/coachina; koolitamise ja koolituskavade väljatöötamise kogemust; täiendkoolitustel osalemist ja pidevat professionaalset enese arendamist.</p>
<p>KOOLITAJAD</p>	<p>Põhiõppejõud: Tiina Merkuljeva - MA (TÜ eripedagoogika 1990), alates 2011.a. EBS juhtimisteaduste doktoriõppes, superviisori/coachi diplom (Der Rote Faden, TLÜ 2006), ESCÜ kvaliteedistandardi alusel superviisori 8.tase Piret Bristol - MA (TÜ psühholoogia), superviisori/coachi diplom (Der Rote Faden, TLÜ 2009), Erickson Professional Coach (ACSTH), 8. kvaliteeditaseme superviisori Triin Vana - MBA (TÜ Pärnu Kolledz, teenuste disain ja juhtimine), superviisori/coachi diplom (Der Rote Faden, TLÜ 2006)</p> <p>Külalisõppejõud: Kaupo Saue - MA (TÜ psühholoogia), superviisori ja coachi diplom (Der Rote Faden, TLÜ 2006), ESCÜ kvaliteedistandardi alusel superviisori 8.tase Mari Saari - MA (TÜ psühholoogia), superviisori diplom (Der Rote Faden, Eesti Supervisiooniühing 1998); ESCÜ kvaliteedistandardi alusel superviisori 8.tase Signe Vesso - Ph.D (EBS, juhtimisteadused, 2016), superviisori, coachi</p>

	<p>diplom (Der Rote Faden, TLÜ 2006), ESCÜ kvaliteedistandardi alusel superviisori 8.tase</p> <p>Ester Väljaots – MA (TPÜ, psühholoogia õpetaja, koolieelse kasvatustöö metoodik), superviisori diplom (Der Rote Faden, Eesti Supervisiooniühing 1998), ESCÜ kvaliteedistandardi alusel superviisori 8.tase</p> <p>Inge Tael – TÜ kliiniline psühholoogia, superviisori/coachi diplom (Der Rote Faden, TLÜ 2006), ESCÜ kvaliteedistandardi alusel superviisori 8.tase</p> <p>Kaidi Peets - MA (TPÜ, inglise keel), superviisori/coachi diplom (Der Rote Faden, TLÜ 2009), ESCÜ kvaliteedigrupi läbinud 8. taseme superviisor</p> <p>Sigrid Melts - MA (TPÜ, pedagoogika), superviisori ja coachi diplom 2009, (Der Rote Faden, TLÜ)</p> <p>Viktoria Saat – MA (St-Peterburi Puškini-nimeline riiklik ülikool, psühholoogia), MA, Dipl.PW (Process Work Institute, Portland, USA, psühhoteeraapia), superviisor/coach (Der Rote Faden, TLÜ 2009, ISCI 2017), ESCÜ kvaliteedigrupi läbinud 6. taseme superviisor</p>
LÕPETAMISE TINGIMUSED JA VÄLJASTATAVA DOKUMENDID	<p>Kursuse lõpetamise eelduseks on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osavõtt õppesessioonidest vähemalt 85% ulatuses ning puudumiste korral kokku lepitud kompenseerivate ülesannete täitmine täies mahus • Praktika nõuete täitmine kogu nõutavas mahus • Iseseisev töö kirjandusega. Loetu jagamine õpigrupis või uue teadmise integreerimine praktilistesse harjutustesse. • Kirjaliku lõputöö (Portfoolio) ning praktilise töö esitamine ning neile positiivse hinnangu saamine. <p>Kogu väljaõppe käigus hinnatakse osavõttu moodulitest, sooritatud ülesandeid, läbi viidud supervisiooni sessioone, juhtumite analüüse, õppesuperviisori kirjalikku kokkuvõtet õppesupervisioonidest, rühmaesitlust, professionaalset portfooliot, kirjalikku lõputööd ja praktilist tööd.</p> <p>Hindamisprotseduur lähtub paindlikust õppijakesksest raamistikust, milleks on enesehindamine ja soorituste hindamine. Väljaõpe eeldab isiklikku seotust ja pühendumist, enesemotivatsiooni. Enesehindamine toimub kogu koolituse jooksul.</p> <p>Väljaõppe I taseme lõpetajatele väljastatakse tõend läbitud sessioonide kohta. Tunnistuse väljaõppe lõpetamise kohta saavad õppijad pärast I ja II taseme läbimist.</p>
ÕPIVÄLJUNDID	<p>Väljaõppe lõpetanul on teadmised, oskused, professionaalsed hoiakud ning praktiline valmisolek ja oskused tegutsemaks iseseisva superviisori ja coachina üksikisikutega. Õpe annab lisaks üldisele superviisori ja coachi pädevusele ka psühhosotsiaalse valdkonna superviisori pädevuse, et mõista nii teoreetiliselt kui praktiliselt valdkondlikku supervisiooniprotsessi ning osata kasutada erinevaid meetodeid haavatavate kliendigruppidega töötavate spetsialistide toetamisel.</p>

	<p>Väljaõppe lõpuks arendavad õppijad välja supervisiooni ja coachingu läbiviimise isikliku professionaalse stiili, mille loomulik osa on kriitiline teadlikkus oma rollist ja selle mõjust inimese tööalasele arengule täiskasvanuhariduse ja õppijakesksete teooriate kontekstis.</p> <p>Väljaõppe lõpetanu on omaks võtnud superviisori eetika.</p> <p>Väljaõppe loob eeldused superviisori ja coachi isiksuslikuks ja professionaalseks kasvuks ja arenguks. Lõpetanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on välja arendanud superviisorile ja coachile omase professionaalse identiteedi: suhtumise, eetika, arusaamise professionaalse arengu põhimõtetest, superviisorile ja coachile omase vaatenurga isikule, tööle ja organisatsioonile (ANSE kompetentsid 1 - 4); • oskab üles ehitada professionaalse suhte superviseeritavate ja coachitavate isikutega ning soodustada nende arengut (ANSE kompetentsid 5 - 6); • tunneb ja oskab kasutada erinevaid tehnikaid ja meetodeid supervisiooni ja coachingu läbiviimiseks ning valdab neid temale isikupärasel viisil (ANSE kompetentsid 9); • on välja arendanud eeskujuliku superviisorile omase isikupärase suhtlemise stiili ning võime juhtida mitmetähenduslikke ja süsteemseid protsesse (ANSE kompetentsid 1, 7, 8).
ÕPPE- KESKKONNA KIRJELDUS	<p>Õppetöökäsitatakse ühte kuni kolme ruumi loenguteks, rühmatöökäsitatakse väikerühmades harjutamiseks; projektorit, tahvlit, markereid ning loovtöövahendeid.</p> <p>Õppetöö tugineb õppekirjandusele.</p>
ÕPPE- MATERJALIDE LOEND	<p>Õppekirjandus õppekava osana:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Hawkins, P., Shohet, R. (2009). Supervision in the helping professions. An individual, group and organizational approach (2-nd Edition). 2) Henderson, P. (2009). A Different Wisdom, Reflections on Supervision Practice. 3) Davys, A., Beddoe, L. (2010). Best Practice in Professional Supervision. 4) Whitmore, J. (2009). Tulemuslikkuse treenimine. 5) Carroll, M., Holloway, E. (1999). Counselling Supervision in Context. 6) Lindqvist, M. (2008). Aitaja vari. 7) Gelso, C.J., Williams, E.N. & Fretz, B. (2014). Counseling Psychology (3rd ed.). 8) ANSE. (2015). ECVision Competence Framework. http://www.anse.eu/wp-content/uploads/2017/01/ECVision_Competence_Framework033015.pdf <p>Soovituslik kirjandus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9) Atkinson, M., Choisis, R.T. (2012). Step By Step Coaching. 10) Shohet, R. (2008). Passionate Supervision.

	11) Whittington, J. (2012). Systemic Coaching and Constellations: An Introduction to the Principles, Practices and Applications. 12) Wilson, C. (2014). Performance Coaching: A Complete Guide to Best Practice Coaching and Training, Second Edition. 13) Ludema, J.D., Whitney D., et al. (2003). The Appreciative Inquiry Summit. 14) Kellermann, P.F. (1992). Focus on Psychodrama. 15) Goldsmith, M., Reiter, M. (2016). Päästikud. 16) Dweck, C.S. (2017). Mõtteviis. 17) Williams, M., Penman, D. (2013). Ärksus. 18) Rogers, J. (2015). Juht kui treener. 19) Davys, A., Beddoe, L. (2010). Best Practice in Professional Supervision. 20) Campbell, J.M. (2000). Becoming an Effective supervisor. 21) Harkavy, D. (2006). Becoming a Coaching Leader. 22) Bannink, F. (2014). Post traumatic success. Positive psychology & Solution focused strategies to help client survive and thrive. 23) Lehtsaar, T. (2015). Suhtlemiskonflikti psühholoogia. 24) Rosenberg, M.B. (2005). Vägivallatu suhtlemine. 25) Rothschild, B. (2011). Traumast paranemise kaheksa võtit.